

LÄNSRÄTTEN I
JÖNKÖPINGS LÄN
Carin Söderlund

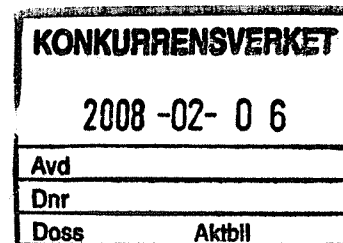
DOM
2008-02-05
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
11-08 E
Rotel 1

SÖKANDE
STX SWEDEN AB, 556718-3289
Idrottsvägen 5
952 61 Kalix

MOTPART
Tranås kommun
573 82 Tranås

SAKEN
Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU)

Tranås kommun inbjöd den 26 november 2007 leverantörer, däribland STX Sweden AB, att lämna anbud i upphandling av installation av konstgräs på Bredstorps Idrottsplats. Upphandlingen genomförs som en förenklad upphandling.

STX Sweden AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen enligt förfrågningsunderlag den 26 november 2007 avbryts till dess rättelse sker så att principen om transparens samt principen om ömsesidigt erkännande efterlevs. Bolaget yrkar därtill att anbudstiden förlängs i motsvarande mån så att en anbudstid om 43 dagar uppnås. Bolaget anför i huvudsak följande. Bolaget har efter att anbudsfrågan av Tranås kommun lämnats ut ett flertal gånger per mail begärt komplettering/förtydligande från kommunen avseende förfrågningsunderlagets utvärderingskriterier. Tranås kommun har i mail daterat den 4 januari 2008 lämnat komplettering som inte svarar mot ställd förfrågan om förtydligande. Om upphandling sker enligt förfrågningsunderlaget strider denna mot principen om transparens samt principen om ömsesidigt erkännande. Tranås kommun har i förfrågningsunderlaget uppställt krav på analysprotokoll från analys av konstgrässystem enligt NFS 2004-10 som skallkrav. Uppsatt krav strider mot principen om ömsesidigt erkännande då andra inom EU samt i Sverige

Dok.Id 38591

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201	Ö Storgatan 33 A	036-15 65 00	036-15 66 55	måndag – fredag
550 02 Jönköping		E-post: lansrattenijonkoping@dom.se		09:00-12:00
		www.lansrattenijonkoping.domstol.se		13:00-15:00

godkända motsvarande miljötester, såsom t.ex. DIN 18035-7, inte accepteras. Förfrågningsunderlaget strider vidare mot principen om transparens. Tranås kommun hänvisar i förfrågningsunderlaget till att kommunen kommer att bedöma, uppfatta och värdera bl.a. utseendet på en produkt av teknisk karaktär. Därtill anges tekniska detaljer, som padd, både som skallkrav och i teknisk utvärdering utan att närmare angivelse lämnas hur dessa poängsätts. Hur ökade materialnivåer t.ex. fyllnadshöjd av gummigranulat, vilket är en kvalitetskritisk detalj, påverkar poängsättningen framgår inte. Om upphandlingen fullföljs enligt förfrågningsunderlaget lämnas alltför mycket utrymme för godtycklig utvärdering varvid LOU åsidosätts. – Till ansökan bifogas mailkorrespondens mellan bolaget och kommunen.

Tranås kommun anser att länsrätten ska avslå ansökan och anför i huvudsak följande. Kommunen bestrider STX yrkande i sin helhet. Kommunen hänvisar till förfrågningsunderlag den 26 november 2007 samt kompletterande KF1 den 2 januari 2008. Vid anbudstidens utgång den 8 januari 2008 hade anbud inkommit från tre anbudsgivare. STX har inte inkommit med anbud. Kommunen har i Rambeskrivning uppställt krav på bl.a. konstgrässystemet. Ett av skallkraven är att offererat konstgräs ska vara analyserat enligt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2004:10 alternativt analyserat enligt Naturvårdsverkets generella riktlinjer för känslig markanvändning (KM) samt att analys ska bifogas anbudet. Kommunen har i Administrativa Föreskrifter uppställt grunderna för prövning av anbud enligt ABF.5, ABF.51 och ABF.52. Anledningen till att ovan nämnda skallkrav har uppställts avseende konstgrässystemet är att kommunen har tagit ett politiskt beslut att enbart upphandla miljövänligt konstgräs trots att kostnaden då blir betydligt högre. STX Sweden AB har i ansökan om omprövning angett att kommunen ska acceptera andra miljötester så som DIN 18035-7. DIN 18035-7 är ingen EU-norm utan en tysk norm från år 2002. Kommunen har genom att ställa skallkrav på analysprotokoll enligt NFS 2004:10 alternativt enligt generella riktvärden för förorenad mark inte brutit mot principen om ömse-

sidigt erkännande. Värderingsgrunderna vid prövning av anbud uppfyller 6 kap. 12 § andra punkten. Kommunen har i förfrågningsunderlaget angett vilka omständigheter som tillmäts betydelse samt rangordnat angelägenhetsgraden. Utöver detta är även de parametrar som kommer att beaktas angivna samt tillvägagångssättet för utvärderingen. Utvärdering sker enligt samma mall för de olika anbudsgivarna. Värderingsgrunderna vid prövning av anbud uppfyller 6 kap. 12 § första punkten LOU. – Kommunen hänvisar till Länsrättens i Hallands län dom den 4 april 2005, mål nr 646-05, och dom den 3 juli 2007, mål nr 989-07.

STX Sweden AB har i yttrande specificerat kommentarer till i förfrågningsunderlaget uppställda krav på teknisk kvalitet.

DOMSKÄL

Enligt ikraftträdande- och övergångsbestämmelser till lagen (2007:1091) om offentlig upphandling träder lagen i kraft den 1 januari 2008. Bestämmelserna i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. I målet förevarande upphandling inleddes i november 2007, således innan den nya lagens ikraftträdande, varför lag 1992:1528 ska tillämpas.

Enligt 6 kap. 12 § LOU ska en upphandlande enhet anta antingen 1) det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller 2) det anbud som har lägst anbudspris. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, ska enheten ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd, miljöpåverkan m.m. Enheten ska i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna ska om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

I 7 kap. 1 § första stycket LOU anges att en leverantör, som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 §, får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf. Av 2 § samma kapitel följer att rätten ska besluta om att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt 1 kap. 4 § LOU ska en upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud ska behandlas utan ovidkommande hänsyn.

I kravet på affärsmässighet ligger att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Ett bristfälligt förfrågningsunderlag strider mot principerna om affärsmässighet och transparens (förutsebarhet och öppenhet). Av förfrågningsunderlaget ska framgå de krav som ovillkorligen måste vara uppfyllda för att anbudet ska kunna antas (skallkrav). Ett anbud som inte uppfyller samtliga skallkrav får inte antas, eftersom det skulle strida mot principen om likabehandling av anbudsgivare. Om ingen anbudsgivare uppfyller samtliga skallkrav, måste upphandlingen göras om.

Regeringsrätten har i avgörandet RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Av förfrågningsunderlag som ligger till grund för den aktuella upphandlingen framgår att det är en förenklad upphandling som genomförs enligt 6 kap. LOU.

Tranås kommun anger i Administrativa föreskrifter, stycket Värderingsgrund vid prövning av anbud, att kommunen vid värdering av anbud kommer att tillmäta följande faktorer betydelse enligt angiven procentsats; kostnader (anbudssumman) 60 %, teknisk kvalitet (gummigranulatets ifyllnadshöjd (mm), gummigranulatets kornfraktionskurva, fibertjocklek (mikron), fibervikt (dtex), stygn (st/m²) stå (st/m²), padd och stråets uppbyggnad) 20 % samt referenser och utseende 20 %. Under kommentar till kriteriet teknisk kvalitet anges att konstgräsmattorna kommer att jämföras med varandra och den eller de som bedöms bäst utifrån angivna parametrar kan erhålla tio poäng. Övriga konstgräsmattor poängsätts i förhållande därtill i en skala där högsta möjliga poäng är tio och lägsta poäng kan vara ett.

Av Rambeskrivning framgår vidare bl.a. följande. Konstgräset ska vara av slag med fyllning i gräset av sand och miljövänligt gummigranulat av typ TPE eller likvärdigt och med padd. Fyllningen av gummigranulatet ska ha en höjd av minst 10 mm. Konstgräsets strån ska vara av monofiber med en gräslängd om minst 40 mm. Fyllnadsmaterial (gummigranulatet) och svikt-padd tillsammans med konstgräs ska utföras som ett miljövänligt helhetskoncept. Konstgräset med gummigranulatet och padden får inte överskrida gränsvärden för urlakning av metaller och skadliga emitterande ämnen enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall, NFS 2004:10. Offererat konstgrässystem ska vara analyserat enligt nämnda föreskrift. Analysprotokoll ska bifogas anbudet. Alternativt kan konstgräset med gummigranulat och padd analyseras enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM) enligt kriterierna för förore-

nad mark och får inte överskrida gränsvärden för urlakning av metaller och skadligt emitterande ämnen. Analysprotokoll ska bifogas anbudet. Endast ett av ovanstående två stycken analyser behöver bifogas anbudet. Anbud som inte innehåller något godkänt analysprotokoll tas inte upp till vidare behandling.

Länsrätten gör följande bedömning.

Bolagets yrkande om förlängning av anbudstiden kan lagligt inte prövas av länsrätten och ska därför avvisas.

Tranås kommun har i förfrågningsunderlaget angett att fyllnadsmaterialet (gummigranulatet) och sviktpadd tillsammans med konstgräs ska utföras som ett miljövänligt helhetskoncept. Konstgräset med gummigranulatet och padden får inte överskrida gränsvärden för urlakning av metaller och skadliga emitterande ämnen enligt Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2004:10. För att säkerställa dessa krav har Tranås kommun, som ett skallkrav, fordrat att analysprotokoll ska bifogas anbud. Bolaget har på intet sätt visat på vilket sätt det uppställda skallkravet strider mot principen om ömsesidigt erkännande. (Jfr Länsrättens i Hallands län dom den 3 mars 2007, mål nr 989-07)

I fråga om förfrågningsunderlaget strider mot principen om transparens gör länsrätten följande bedömning. Tranås kommun har i förfrågningsunderlaget angett värderingsgrunder för prövning av anbud. En uppräkningslista har skett av vilka kriterier som tillmäts betydelse samt en rangordning dem emellan har skett utifrån angivna procentsatser. Vidare har avseende vardera kriterium angetts hur bedömning och poängsättning kommer att ske mellan anbudena. Länsrätten finner att de angivna kriterierna inte kan anses strida mot LOU. Länsrätten finner vidare att Tranås kommun genom vad som har angivits i förfrågningsunderlaget klart och tydligt har uppgivit hur ut-

värdering av anbud kommer att ske varför principen om transparens inte har åsidosatts. Vad STX Sweden AB har anfört medför inte annan bedömning.

Vid nämnda förhållanden finner länsrätten att bolaget inte har visat att Tranås kommun brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i LOU. Bolagets ansökan ska därför avslås.

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Länsrätten avvisar yrkandet om förlängning av anbudstiden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D).

Hans-Erik Jonasson

